

Troballes monetàries XVIII
Troballa al municipi d'Artés, (Bages)

A. BOFARULL

Número: AN-65

Lloc: Indeterminat, probablement al rodal d'Artés (Bages)

Tipus de troballa: Aïllada, casual

Composició: 1 felús d'al-Andalus de l'emirat depenent, de l'any 110 H/728 a.D.

Localització: —

Data de la troballa: Dècada dels anys seixanta

Circumstàncies de la troballa: Casual en camps de conreu d'ubicació no determinada dintre del terme d'Artés.

Descripció:

a/ centre: لا اله الا الله
لا اله
No Déu si
No Déu

marge: هك انا سر ١١٠ (Fou encunyat aqu)est felús
al-Andalus l'any 110)

r/ centre: محمد ر
للنور الله
Mahoma (és)
l'enviat de Déu
(sense llegenda)

Pes: 3,01 g   Ø: 16 mm   Referència: Frochoso, XIX, f, variant d'encuny. Vives, 40¹

COMENTARI

Les troballes de monedes àrabs no són massa freqüents a Catalunya, però tampoc pot dir-se que siguin excepcionals. El fet és que no sempre han estat recollides i publicades com caldria, tot i que avui compten amb un recull sistemàtic de l'evidència disponible, un esforç que resulta certament útil.² Repassant aquest recull ens adonem que no hi ha cap troballa de moneda de coure encunyada a al-Andalus similar a la que ara publicuem. És per tant una satisfacció poder donar a conèixer aquesta troballa que evidencia la circulació de la moneda andalusina als territoris que més endavant (vers l'any 800) s'incorporaren a l'imperi carolingi i que després integraren l'anomenada Catalunya Vella. És a dir que l'aparició d'aquesta moneda a Artés ha de formar part del circulant local d'abans del 800 quan aquesta fèrtil vall formava part d'al-Andalus.

Troballes de Palau-Sator

M. CRUSAFONT I SABATER

Nota preliminar: En una masia prop d'aquest municipi s'hi trobà, en reparar la boca d'un pou, un grup de vuitanta-quatre monedes medievals i modernes. L'anàlisi del grup revela que es pot separar un conjunt coherent, un petit tresoret i un conjunt inconnex que cal considerar una acumulació al llarg de molt de temps. El conjunt coherent té monedes d'Alfons I, Pere I i de doblenc de Jaume I, el formen setanta-tres exemplars i constitueix la part principal de la troballa. El grup acumulatiu conté des d'un diner de tern de Jaume I fins a una peça de billó i una altra d'argent de Carles II i totalitza onze exemplars. Hom podria pensar si el diner de tern de Jaume I forma part també del tresoret. Al nostre entendre no se l'hi ha d'incloure perquè té un desgast més acusat que els diners de doblenc del mateix

1. FROCHOSO, R., *Los feluses de al-Andalus*, Madrid, 2001.

2. BALAGUER, A. M., «Troballes i circulació monetària: corpus de les troballes de moneda àrab a Catalunya», *Acta Numismatica*, núm. 20, 1990, p. 83-109.